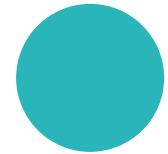

PROJECTE 456/21

Enfortiment de capacitats productives i emprenedores de cooperatives agropequàries i organitzacions de base de dones camperoles afectades per la pandèmia de Covid-19

ENTITAT EXECUTORA: ACUA

PAÍS: El Salvador

ZONA: Comasagua, Talnique i Zaragoza, La Libertad

PERSONES PROTAGONISTES: 6 cooperatives (401 persones)

SECTOR: Producció agropequària i sobirania alimentària

APORTACIÓ AJUNTAMENT SANT JOSEP DE SA TALAIA: 43.500€

Aportació total del Fons: 75.000€

ESTAT: Tancat

SINOPSI

Els esdeveniments climàtics adversos dels darrers anys, la caiguda del preu del cafè des de 2009, la malaltia de la roya que afecta als cereals i l'increment del cost dels complements agrícoles ha debilitat la capacitat propositiva, productiva i competitiva de les cooperatives agropecuàries amb les que es treballarà a aquest projecte. Les debilitats del sector agrícola del país s'han vist evidenciades amb la crisi provocada per la pandèmia Covid-19. S'ha agreujat la situació d'inseguretat alimentària i, a això, se sumen les turmentes tropicals que, segons les estimacions, han destruït el 50% del cultius.

D'altra banda, les associacions de dones es caracteritzen per no tenir terra. No obstant, la seva capacitat emprenedora les ha portat a organitzar-se i formar aliança amb les cooperatives per a utilitzar les seves terres per a la producció d'hortalisses. D'aquesta manera, aquesta iniciativa vol contribuir a reforçar les cooperatives agropecuàries i les organitzacions de base de dones camperoles en les seves capacitats productives i emprenedores. En concret el projecte pretén diversificar la producció agrícola, millorar les tècniques per a fer front al canvi climàtic, incrementar la producció d'hortalisses i cafè i capacitar per a processar fruites i productes hortícoles. En relació amb les dones, el projecte busca que puguin accedir a la terra per a produir els productes, així com a fires locals.

Les activitats que es posaran en marxa seran les següents:

- Desenvolupar una escola de formació popular en diversificació agropecuària i resiliència climàtica.
- Realitzar tallers de capacitació a dones camperoles en processament de fruites i verdures.
- Fer tallers de formació en gestió empresarial i comercialització.
- Establir 4 parcel·les de producció hortícola a les cooperatives.
- Reactivació i renovació de 2,1 hectàrees de cafetals amb tres cooperatives
- Implementació de 10 parcel·les d'hortalisses amb grups associatius de dones.
- Elaboració d'un estudi de mercat i pla de negocis i posada en marxa d'una planta processadora de fruites i verdures.
- Establiment d'aliances comercials i xarxes de comercialització d'economia social i solidària.
- Organitzar fires i mercats solidaris.

INFORME DE SEGUIMENT

Període que abasta l'informe: setembre 2021 -juliol 2022

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 03/10/22

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	75.000€
Primer pagament (27/08/21):	56.250€
Justificació (80% del primer pagament):	44.840€
Donat que la justificació supera el 50% del primer pagament, tal com estableixen les bases de convocatòria, es realitza el pagament del 25% restant de l'aportació.	

INFORME DE SEGUIMENT

Incidència

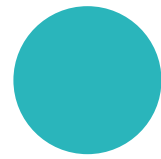

L'informe de seguiment ha patit un retard important degut a què en el mes de març el govern va instaurar un règim d'excepció de les llibertats i garanties constitucionals que, en el mes d'agost, va patir la cinquena pròrroga. Aquest estat implica la suspensió del dret d'associació i reunió, la inviolabilitat de les comunicacions i el dret a ser informat sobre el motiu d'una detenció. Aquesta situació ha provocat una disminució de la participació de la comunitat en els processos de consulta i treball comunitari per la limitació i condicionament del moviment i l'acompanyament i seguiment del personal local.

Activitats realitzades

- Amb les cooperatives el procés s'ha encaminat a l'elaboració del pla de maneig agroecològic del cafè i la diversificació amb cultius alternatiu. Amb aquest objectiu s'han desenvolupat 11 jornades amb la cooperativa San Antonio, Santa Adelaida i Las Quebradas. Amb elles s'ha realitzat un diagnòstic ràpid participatiu que ha permès recollir informació sobre aspectes socials, administratius i productius de les cooperatives i determinar les espècies de cultius forestals i fruiteres que s'havien de plantar per a generar ombra i aliment així com identificar les àrees de cafè a regenerar.
- A partir del diagnòstic generat es realitzaren jornades de formació a 10 comunitats sobre la vida del sòl i elaboració de fertilitzants sòlids i líquids, nutrició i base del sòl, què és l'agricultura sostenible i elaboració de brous minerals.
- Es realitzaren 8 visites d'acompanyament als 11 comitès de dones en el procés de maneig de cultius.

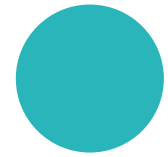
- S'han creat 4 àrees de producció hortícola a les 4 cooperatives identificant cultius potencials com la tomata o el bitxo verd.
- S'ha donat suport a la renovació de 72.310 m² de cafè, incloent els arbres d'ombra. En total s'han plantat 7.500 plantes de cafè, 2.466 arbres fruiters i 650 arbres forestals.
- S'han implementat 10 parcel·les d'hortalisses amb grups associatius de dones. Se'ls ha fet entrega d'eines bàsiques per al cultiu així com components per elaborar abono orgànic i planters de tomata, papaia i llavors d'albergínia, cogombre, col, coriandre i rave).
- S'ha realitzat la contractació de l'empresa que farà l'estudi de mercat i pla de negoci per a la implementació de la planta de processament de fruites i hortalisses amb la Asociación de Mujeres Comasagüenses (AMC) .
- S'han realitzat dos reunions per establir aliances comercials entre la AMC amb l'alcaldia de Comasagua per una banda i amb els restaurants de la zona per l'altra. En aquesta última reunió es va planificar el Festival del Café en el mes d'octubre, aprofitant el potencial turístic de la zona.

INFORME FINAL

Període que abasta l'informe: agost - octubre 2022

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 15/03/23

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	75.000€
Primer pagament (27/08/21):	56.250€
Segon pagament (31/10/22):	18.750€

Amb aquest informe ha quedat degudament justificada l'aportació que ha fet el Fons al projecte, raó per la qual es tanca l'expedient.

INFORME FINAL

Resultats aconseguits

- S'han implementat 11 parcel·les i 37 horts familiars amb els 13 comitès de dones de la Asociación de Mujeres Comasagüenses, reforçant l'estructura organitzativa i comunitària, a més d'enfortir les capacitats productives dels grups. La implementació d'aquestes unitats productives ha contribuït a la sobirania alimentària de les famílies, que han decidit sobre què volien produir i com produir-ho, disminuint la vulnerabilitat en l'accès als aliments. Tot això ha fet que les famílies de les comunitats que no estaven directament involucrades en el projecte hagin tingut accés a aliments produïts pels grups, a través dels excedents generats, que es calculen en un 25% del total del volum produït.
- Els processos formatius han contribuït a les capacitats productives de les famílies a través de la implementació de pràctiques agroecològiques que permeten una menor dependència de recursos externs, com els abonos orgànics (bocashi) o la utilització de recursos locals per a l'elaboració de foliars (bambú).
- Les tres cooperatives agropequàries han vist millorades les seves capacitats tècniques i productives a través de la renovació de 7,231 hectàrees de cafetal, la qual cosa augmentarà la producció a mig termini. A més, la implementació de parcel·les hortícoles diversificarà els ingressos i permetrà reduir la vulnerabilitat de la dependència d'un sol cultiu.
- 15 dones s'han involucrat en la planta de processament de fruites i hortalisses amb la generació d'oportunitats de feina a l'àrea administrativa, comercial i productiva. Les dones involucrades pertanyen a l'AMC i han vist millorades les seves capacitats productives i d'empreniment.

